

SISUKORD

1. LASTEAIA LIIK JA ERIPÄRA
 - 1.1. Kontaktandmed ja asukoht
 - 1.2. Rühmade liigid
 - 1.3. Lasteaia väärtused, missioon ja visioon.
2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE ÜLDEESMÄRGID
3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED
4. ÕPPE- JAKASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS
 - 4.1. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine.
 - 4.2. Päevarütm Männitukas.
 - 4.3. Päevarütm Vikerkaares
5. LASTE ÜRITUSED AASTAEGADE KAUPA
6. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONDANDE EESMÄRGID, SISU JA LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED
 - 6.1. Mina ja keskkond
 - 6.1.1. Liiklus
 - 6.1.2. Väärtused
 - 6.2. Keel ja kõne
 - 6.3. Matemaatika
 - 6.4. Kunst
 - 6.5. Liikumine
 - 6.6. Muusika
 - 6.7. Mäng
7. LASTE ÜLDOSKUSTE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED
 - 7.1. Sõimerühma üldoskused
 - 7.2. Noorema rühma üldoskused
 - 7.3. Keskmise rühma üldoskused
 - 7.4. Vanema rühma üldoskused
8. LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED
9. TÖÖ ARENGULISTE ERIVAJADUSTEGA LASTEGA
10. KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA
11. ÕPPEKAVA MUUTMISE JA TÄIENDAMISE KORD
12. LISAD

Lisa 1. Lapse arengu hindamise tabelid

Lisa 2. Arenguvestluste kokkuvõte

Lisa 3. Küsimustik vanemale rühmale

Lisa 4. Koolivalmiduskaart

Lisa 5. IAK kaart

1.LASTEAIJA LIIK JA ERIPÄRA

1.1. Kontaktandmed ja asukoht

Audru lasteaed on Pärnu Linna hallatav munitsipaalharidusasutus, mis pakub koolieast noorematele lastele hoitu ja alushariduse omandamise võimalust.

Audru lasteaia struktuuri kuulub kaks allüksust:

Audru Männituka lasteaed

Nooruse tee 2, Audru alevik, Pärnu linn 88301 Pärnumaa

Lasteaed asub Audru kirikumäel Uruste jõe käärus kaunite mändide all. Lasteaia asukoht on loonud suurepäraseid võimalused õppe- ja kasvatustöö läbiviimiseks ja lapse igakülgseks arendamiseks.

Lasteaias töötab 4 rühma (88 kohta). Peale selle on lasteaias suur saal võimlemis- ja muusikatundideks ning ürituste läbiviimiseks.

Laste igapäevast rühmaelu korraldavad kaks õpetajat ja õpetajaabi. Rühmaväliselt tegelevad veel lastega muusika- ja liikumisõpetaja.

Audru Vikerkaare lasteaed

Kahva tee 2, Papsaare küla, Pärnu linn 88317 Pärnumaa

Lasteaed asub Pärnu – Haapsalu maantee ääres otse linna piiril.

Lasteaias töötab 5 rühma (112 kohta). Lasteaias on võimla võimlemis- ja muusikatundideks ning ürituste läbiviimiseks. Laste toitlustamine toimub söögisaalis.

Laste igapäevast rühmaelu korraldavad kaks õpetajat ja õpetajaabi. Rühmaväliselt tegelevad veel lastega muusika- ja liikumisõpetaja.

1.2. Rühmade liigid

Männitukas on 4 rühma - 88 kohta: lasteaia direktor moodustab vastavalt vajadusele ja võimalusele söime-, lasteaia- või liitrühmad. Lähtuvalt lasteaia looduskaunist asukohast, kannavad rühmad putukate nimesid: Lepatriinud, Sajajalgsed, Mesilinnud, Sipelgad. Männitukal on ka oma laul, mille autoriks on Jakob Kaunissaar.

Vikerkaares on 5 rühma- 112 kohta: lasteaia direktor moodustab vastavalt vajadusele ja võimalusele sõime-, lasteaia- või liitühmad. Vikerkaare maja rühmad kannavad värvide nimetusi. Sinine, Roheline, Kollane, Punane, Oranž.

Vikerkaarel on ka oma laul, mille autoriks on Kersti Leis.

Sõimerühmas on kuni 3-aastased lapsed

Lasteaiarühmades jagunevad lapsed vanuselisel

- 3-6 aastased lapsed
- 6-7 aastased lapsed ja lapsed kelle koolikohustuse täitmise alustamine on edasi lükatud

Liitühmas on sõime- ja lasteaiarühmaealised lapsed.

1.3. Audru lasteaia väärtused

Lugupidamine.

Sallivus.

Koostöö.

Traditsioonid.

Audru lasteaia missioon

KOOSTÖÖS VANEMATEGA KASVATADA LASTEST LUGUPIDAVAD JA ELUGA TOIMETULEVAD INIMESED

Audru lasteaia visioon

LAPSESÕBRALIK, AJAGA KAASASKÄIV TRADITSIOONIDEGA LASTEAED

Looduskaunis koht ja läheduses asuv mets ning kiriku dendraarium võimaldavad Männituka lastel viibida palju värskes õhus ning läbi viia mitmekülgseid arendavaid tegevusi looduses. Lasteaias on väike muuseuminurk, kus lastel on võimalus tutvuda erinevate esemetega endistest aegadest. Lasteaeda kaitseb majavaim, hea haldjas – Muruema, kelle sülle ja põue on pugunud sipelgas, sajajalgne, mesilind ja lepatriinu.

Vikerkaares on olemas suur saal, mis võimaldab lastele ja nende peredele erinevaid tegutsemise võimalusi.

Lasteaias pööratakse erilist tähelepanu eesti rahvatraditsioonide hoidmisele ja selle edasi andmisele lastele läbi erinevate ürituste. Toimub laste folklooripidu „Karjapoiss on kuningas”.

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE ÜLDEESMÄRGID

Õppe-ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös.

Audru lasteaia õppekava ülesandeks on süstematiseerida õppekasvatustöö sisu, määratleda eesmärgid ning nende realiseerimise viisid ja meetodid. Kogu maja meeskond tegutseb selle nimel, et õppe-ja kasvatustegevuse tulemusena:

Laps näeb looduse ilu ja oskab hoida loodust.

Laps arvestab teiste inimestega, tunneb häid käitumistavasid.

Laps hoolib oma kodust, kodukohast ja isamaast.

Laps kogeb eduelamusi.

Laps suudab teha valikuid, loovalt tegutseda ning vastutada.

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PÕHIMÕTTED

Õppekava aluseks on võetud koolieelsete lasteasutuste riiklik õppekava, J.Käisi üldõpetuse põhimõtted ning lähtunud koolieelsete lasteasutuste seaduse põhiülesannetest.

Õppekasvatustöös kasutatakse õuesõppe, suunatud uurimusliku õppe (avasta värvused ja meeled, avasta mõõdud, vedelikud ja ilm) ja kiusamisest vaba lasteaia programmi.

Õppetegevuse kaasajastamiseks ja programmeerimise algtõdede tundmaõppimiseks kasutame alates 2017/ 2018 õppeaastast Bee-Botte ja Learn To Learn lego komplekte .

Kogu tegevus toimub lapsest lähtuvalt, arvestades lapse vanuselisi, soolisi ja individuaalseid iseärasusi.

Õppekavas on välja toodud erinevate valdkondade eesmärgid ja oodatavad tulemused vanuseti, laste üldoskused vanuseti ning traditsioonilised üritused.

Õppekasvatustöö põhiprintsiipideks on:

TURVALISUS – lapsesõbraliku ja turvalise keskkonna loomine mänguks, vaimseks ja füüsiliseks tegevusteks.

INTEGREERITUS – põhiteemade käsitlemine läbi erinevate tegevuste ja mängu.

JÄRJEPIDEVUS – kasvatamine- arendamine põhimõttel lihtsamalt keerulisemale, lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

LASTEPÄRASUS – kõik pakutav lastele eakohane, huvitav ja loovust arendav.

KOOSTÖÖ – aktiivne lapse ja täiskasvanu ning laste omavaheline suhtlemine erinevates tingimustes.

INDIVIDUAALSUS – lähtumine lapse arengust ja edasijõudmisest, samuti lapsevanemate soovidest ja lasteasutuse võimalustest.

Õppekasvatustöö eesmärkide ellurakendamiseks kasutame erinevaid tööviise:

- mäng
- vaatlemine-uurimine, õppekäik
- kuulamine-kõnelemine
- katsed, uurimised
- iseseisev töö
- rühmatöö

4. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

Õppeaasta algab 1.septembril ja kestab 31 augustini.

Aktiivne õppeperiood on 3-7 aastaste lastele 1.september-31.mai ja sõimeealistele lastele 1.oktoober-31.mai. Sõimeealised lapsed esimesel kuul harjuvad lasteaia rütmiga, kohanevad õpetajate ja mängukaaslastega. Alates 1. juuni-31.august on lapse põhitegevuseks mäng ja läbi selle aasta jooksul omandatud teadmiste ja oskuste rakendamine. Lähtuvalt ilmastikutingimustest viibitakse ja mängitakse õues.

Audru Männituka lasteaed avatakse kell 06.30 ja suletakse 18.30

Audru Vikerkaare lasteaed avatakse kell 06.45 ja suletakse 18.45

4.1.Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

Õppe- ja kasvatustegevus rühmas tugineb laste individuaalseid vajadusi arvestades päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Päevakava on paindlik ja vaadatakse üle iga õppeaasta alguses, kindlad kellaajad ja päevad on liikumis – ja muusikategevustel.

Õppeaasta algul koostatakse lähtuvalt arengukavast aasta tegevuskava, kus saab kaasa rääkida kogu personal. Lähtuvalt aasta tegevuskavast ja õppekavast koostavad rühmad tegevuskavad.

Rühma tegevuskavas on ära toodud rühma õppe-ja kasvatustegevuse eesmärgid, rühma üritused kuude lõikes ja koostöö lapsevanematega. Õppekavast lähtudes koostatakse nädalaplaan, kus on kajastatud nädala teema, eesmärgid, tegevused ja nende sisu. Nädala teemavalikul lähtutakse valdkonna „Mina ja keskkond” kirjelduses ära toodud teemadest, laste eest, arengutasemest, huvist, aastaegadest ja tähtpäevadest, Audru valla kultuuritraditsioonidest, laste ja pereliikmete ning rühma personali ettepanekutest. Audru Lasteaias on kasutusel e-lasteaed (<https://www.eliis.ee/>)

Nädalaplaan ja rühmas läbiviidavad õppe- ja kasvatustegevused kajastuvad e- lasteaias. Õpetaja kannab kokkuvõtte läbiviidud õppe- ja kasvatustegevustest e-päevikusse iga tööl oldud vahetuse lõpus. (Kaasaarvatud muusika – ja liikumisõpetaja). Nädalaplaani kokkuvõttes analüüsitakse püstitatud eesmärkide täitumist iga nädala viimasel tööpäeval. Õppealajuhataja kinnitab e- päeviku iga kuu lõpus.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel lähtutakse järgmistest valdkondadest:

- mina ja keskkond
- keel ja kõne
- matemaatika
- kunst
- muusika
- liikumine

Valdkondi läbivad ning õppe- ja kasvatustegevust lõimivad järgmised tegevusliigid:

- vaatlemine ja uurimine
- kuulamine ja kõnelemine
- võrdlemine ja arvutamine
- lugemine ja kirjutamine
- kunstitegevused
- muusikalised tegevused
- liikumistegevused
- mäng

Nädala jooksul läbitakse kõiki tegevusliike. Reede on mängupäev, kus püütakse nädala jooksul õpitut kokku võtta läbi mängu.

Kuni 3-aastastel lastel kestab integreeritud tegevus 10-15 minutit

3-6 aastastel kuni 25 minutit

6-7 aastastel kuni 35 minutit. Kui lastel on huvitav ja nad on loovas tegevuses võib mängus, või tegevus minna pikemaks.

4.2 Päevarütm Männitukas

06.30-8.30 algab päev, laste saabumine, mänguaeg

8.30-9.00 hommikusöök (kõigis rühmades)

9.00-10.15 hommikuring, mängud ,tegevused alagruppides (sõimerühm)

9.00-10.30 ettevalmistus õppetegevuseks, hommikuring, tegevused (noorem rühm, keskmine rühm)

9.00-11.15 hommikuring, ettevalmistus õppetegevusteks, tegevused vanem rühm

10.30-11.45 (riietumine, õues viibimine) sõimerühm

10.40-12.15 (riietumine, õues viibimine) noorem rühm, keskmine rühm

11.20-12.30 (riietumine, õues viibimine)

12.00-12.30 lõunasöök sõimerühm

12.30-13.00 lõunasöök noorem rühm, keskmine rühm

12.45 -13.15 lõunasöök vanem rühm

13.00-15.00 uneaeg

13.15- 15.00 unejutt, puhkeaeg vanem rühm

16.00-16.30 õhtuode kõigis rühmades

16.30-18.30 mängud toas, vabategevus, õues, individuaalsed tegevused, kojuminek

4.3. Päevarütm Vikerkaares

7.00-8.30 saabumine lasteaeda, mänguaeg

8.20-8.40 hommikusöök sõim, I vahetus

8.40-9.00 hommikusöök II vahetus

9.15-11.00 hommikuring, tegevused

10.45-12.30 õues viibimine

11.45-12.15 lõunasöök sõimerühm, I vahetus

12.20 -12.50 lõunasöök noorem rühm, keskmine rühm

12.45 -13.15 lõunasöök vanem rühm

13.00-15.00 puhketund

15.20-16.00 õhtuode kahes vahetuses

15.30-18.45 mänguaeg õues ja toas, vaba tegevus, kojuminek.

5. LASTE ÜRITUSED AASTAEGADE KAUPA

SÜGIS

- Õppeaasta alguse tervitamine juhtkonna poolt
- Sügisene spordipäev
- Sügise otsimise matk
- Leivanädal
- Ettelugemispäev
- Kaisukarupäev
- Isadepäev
- Mardipäeva tähistamine
- Kadripäeva tähistamine
- Vikerkaare sünnipäev

TALV

- Advenditule toomine
- Advendihommikud
- Jõulupeod
- Männituka sünnipäev
- Iseseisvuspäeva tähistamine
- Emakeelepäeva tähistamine
- Talvine spordipäev koos vastlapäevaga

KEVAD

- Teatrinädal
- Südamenädal koos kepikõnniga
- Nõidade pidu
- Emadepäeva tähistamine
- Kevadine spordipäev
- Folklooripidu „Karjapoiss on kuningas.”
- Lõpuekskursioon kooliminevale rühmale
- Lõpupidu

6. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE VALDKONDADE EESMÄRGID, SISU JA LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED

6.1. Mina ja keskkond

Valdkonna „Mina ja keskkond“ sisuks ongi lugu meie laste kodudest, mille sisuks on inimeste igapäevane elu, erinevad sündmused, loodus, tehnikamaailm ning asjad ja nähtused meie elus. Lapse kasvades avardub koos temaga ka lugu kodust kodumaani. Kodulugu on J.Käisi mõtte järgi lähtekoht kogu lapse mõttetegevusele ja väljendusele. Mis on vaatlusel esile toodud, seda väljendatakse keeleliselt, kinnistatakse lugemispalasisid kuulates, töödeldakse läbi arvutades, kujutatakse käega, lauldakse ja tantsitakse, elatakse läbi dramatiseeringutes ja mängudes.

Mina ja keskkond sisu:

- **Sotsiaalne keskkond:** mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid, tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha, ohuallikad ning ohutu käitumine
- **Looduskeskkond:** kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele
- **Tehiskeskkond:** ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liikumine, turvavarustus, virtuaalkeskkond

Mina ja keskkond eesmärgid:

Sotsiaalne keskkond

- omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas
- tutvub kodukoha ja Eesti riigi sümbolikaaga
- väärtustab eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone
- mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult
- omab teadmisi tervislikest eluviisidest
- oskab käituda ohu või õnnetuse korral
- õpib tundma ja oskab näidata oma kehaosi
- oskab käituda söögilauas

- väärtustab isikliku hügieeni harjumusi
- suhtub inimestesse heatahtlikult sõltumata tema rahvusest ja erivajadustest

Looduskeskkond:

- laps oskab tunda rõõmu loodusest: näeb, kuulab, puudutab, nuusutab
- vaatleb ilma ja märkab aastaegade vaheldumist
- tunneb koduümbruse enamlevinud taimi ja loomi
- oskab vaadata, märgata, hoida ja kaitsta
- mõistab ja väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi

Tehiskeskkond:

- tunneb lihtsamaid tööriistu, kodumasinaid ja nende otstarvet
- teab kodukoha lähiümbruse tuntumaid ehitisi
- tunneb erinevaid transpordivahendeid
- teab ja oskab ohutult käituda liikluses
- peab vajalikuks turvavarustuse kandmist (jalgrattasõit, rulatamine, rulluisud)
- oskab näha kodumasinate kasulikkust ja ohtlikku poolt (liigne teleri vaatamine, arvuti head ja vead)

8. LAPSE ARENGU HINDAMINE

Lapse arengu hindamisel on aluseks koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas välja toodud 6-7 aastase lapse eeldatavad üldoskused ja eeldatavad tulemused valdkonniti.

Lapse arengu jälgimisel ja analüüsimisel lähtutakse Audru lasteaia pedagoogilise personali poolt väljatöötatud eeldatavatest üldoskustest ja tulemustest valdkonniti sõimerühmale, nooremale rühmale, keskmisele rühmale ja vanemale rühmale. Lapse arengu jälgimise ja analüüsimise eesmärk on koguda lapse kohta informatsiooni, mida saab kasutada:

- õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel
- õppekava arendamisel
- lapse individuaalsel arendamisel ning erivajaduse varajaseks märkamiseks
- lapse kohta tagasiside andmisel arenguvestlusel lapsevanemale

suulise ülevaate lapse arengust ja edusammudest annab õpetaja vanematele jooksvalt igapäevase suhtlemise käigus hommikul või õhtul.

Üks kord aastas (veebruar- märts) täidavad rühmaõpetajad lapse arengutabelid (Lisa1), mis toetavad ka arenguestluse läbiviimist lapsevanematega. Hindamise tabelid vaadatakse üle õppeaasta jooksul ja tehakse vajadusel muutusi. Kevadel toimuvad arenguestlused lapsevanematega, täidetakse tagasisidelehed. (Lisa 2)

Koolivalmiduse määratlemine.

Koolivalmidus on lapse valmisolek õpitegevuse alustamiseks, mis väljendab lapse soovis õppida, omandada uusi teadmisi, jälgida ja täita täiskasvanu selgitusi ning korraldusi.

Koolivalmiduse määramisel on olulised kolm arenguaspekti:

vaimne :

- suudab mõtteid koondada
- soovib ülesannet hästi täita
- on valmis mõttepingutuseks

sotsiaalne:

- oskab suhelda
- suudab end pidurdada
- saab aru teiste muredest ja rõõmudest
- oskab ja tahab head teha , ei häbene hea olla.
- saab hakkama eneseteenindamisega (riietub iseseisvalt, julgeb küsida WC-sse)
- on valmis suhtlema nii kaaslaste kui õpetajatega.

füüsiline:

- oskus valitseda oma liigutusi ja liikumist
- erutus ja pidurdusprotsesside tasakaal
- vastupidav füüsiliseks tegevuseks- jooksmine, jooksumängud.

Õppeaasta alguses tutvustavad vanema rühma õpetajad rühma koosolekul lapsevanematele, millised on 6-7 aastase eeldatavad üldoskused ja tulemused valdkonniti, kui ta lasteaia lõpetab. Vanem saab siis pöörata kodus tähelepanu , milliseid oskusi veel arendada.

Koolivalmiduse hindamine toimub lapse arengu analüüsimise põhjal.

Koolivalmiduse hindamiseks viiakse läbi :

1. Vaatlused (õppeaasta jooksul)
2. Õppealajuhataja vestlus kooliminevate lastega
3. Arengumäng.

Üks kord õppeaasta jooksul viib õppealajuhataja läbi kooliminevate lastega väikese vestluse (Lisa 3), mis pöörab põhiliselt tähelepanu lapse vaimsele valmisolekule kooliminekuks.

Õppealajuhataja annab pedagoogilisel koosolekul kokkuvõtliku ülevaate vestluse tulemustest. Küsimused on koostatud nii, et nende vastuseid saavad õpetajad ära kasutada ka koolivalmiduse kaardi täitmisel. Vestluslehed saavad lapsevanemad endale. Samuti tehakse abi vajavate lastega individuaalset tööd terve õppeaasta jooksul.

Alates õppeaastast 2012/2013 toimub lasteaia vanemas rühmas arengumäng, mille kaudu on võimalus hinnata lapse koolivalmidust. Arengumäng on kindlatel reeglitel põhinev lõbus rollimäng, kus 6-7 aastastel lastel tuleb täita oma mänguroll, sooritades erinevaid mängulisi ülesandeid ja katseid.

Läbida tuleb teatud „pesad“, milles laps lahendab ühe ülesande. Pesast pesasse saab liikuda erinevat liikumisülesannet täites. Pesade valiku ja mängu koostavad rühma õpetajad. Ülesanne loetakse ette ainult üks kord. Kui üle poole lastest on ülesande lõpetanud, siis minnakse järgmisesse punkti.

Arengumängu vaatlevad tegevuses osalevate laste vanemad, kellel on võimalus teha märkmeid. Arengumängu tulemustest vesteldakse iga lapsevanemaga arenguestlusel, kus avatakse kinnine ümbrik lapse ülesannete vastustega.

Alates 2011 väljastab Audru Lasteaed koolivalmiduskaardi kooliminevatele lastele.

(Lisa 4). Koolivalmiduskaart töötati välja lasteaia pedagoogide töörühmas ning võeti vastu pedagoogilisel koosolekul. Koolivalmiduse kaardi koostavad rühma õpetajad, liikumis- ja muusikaõpetaja, vajadusel logopeed ja lasteasutuse õppealajuhataja. Koolivalmiduse kaardi sisu arutatakse läbi arenguestlusel koos lapsevanematega ja kinnitatakse mõlemapoolselt allkirjadega **30.aprill**. Lapsevanemale edastatakse koolivalmiduse kaart paber kandjal lasteasutuse direktori poolt allkirjastatuna ja koopia säilitatakse lasteaias üks aasta.

9. TÖÖ ARENGULISTE ERIVAJADUSTEGA LASTEGA

Erivajadustega on lapsed, kes erinevad oma võimetelt, taustalt ja isikuomadustelt oma eakaaslastest sedavõrd, et nende arenguvajadusi on raske rahuldada harjumispärasel viisil ja nad vajavad arengu potentsiaali ärakasutamiseks keskkonna ümberkorraldamist. Varajane erivajaduse määratlemine ja vastava arendustegevuse alustamine annavad parema võimaluse arenemiseks ja õppimiseks.

Hariduslikud erivajadused on:

- üld- ja eriandekus
- õpiraskused

- kõnepuuded
- emotsionaal- või käitumisraskused
- meelepuuded
- muukeelsus

Lapse erivajadused selgitab välja ja nendega tegeleb rühmas meeskond, kuhu kuuluvad eripedagoog, rühma õpetajad, õpetajaabi, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja, õppealajuhataja ja direktor.

Lapsi toetab eripedagoog. Eripedagoog selgitab õppeaasta alguses välja abi vajavad lapsed ja kuulab õpetajate tähelepanekuid laste kohta. Ta sõlmib lapsevanemaga kirjaliku kokkuleppe, et vanem oleks teadlik erispetsialisti tegelemisest tema lapsega. Ja alles peale seda alustab ta tööd abivajavate lastega. Lapse lahkumisel lasteaiast saab lapsevanem kaasa lapse arenguhindamise tabeli. Seni on kogu teave eripedagoogi hallata.

Vajadusel koostatakse lapsele individuaalne arengukava (IAK). IAK on dokument, mis määrab kindlaks arengulisi erivajadusi arvestatava õpetuse individuaalsed eesmärgid ja sisu, ajalise kestuse, õppematerjali kohandamise ja hindamise. Vajadusel on võimalik pöörduda psühholoogi poole, samuti Pärnu Rajaleidjakeskusesse.

Töös erivajadustega lastega:

- loome tingimused omandada erivajadustega lastel alusharidus vastavalt lasteaia õppekavale;
- lapsi, kes ei omanda eeldatavaid tulemusi lasteaias, toetatakse individuaalselt ja vajadusel võimaldatakse koolikohustuse edasilükkamine, arvestades lapsevanemate soovide ja ettepanekutega;
- muukeelsele lapsele toimub õppetöö ühtsetel alustel teistega ning individuaalselt. Õpetaja annab vajadusel lisaselgitusi ka lapse emakeeles. Integratsiooni rahade toetusel toimub üks kord nädalas muukeelse koduleelega lastele eesti keele ring
- allergilistele toidutalumatusega lastele on lasteaias erimenüü.
- lastele, kellega on vaja teha lisatööd, antakse tegeluste käigus lisäülesandeid (vastavalt vajadusele, kas kergemaid või raskemaid);
- lasteaia päevarütm arvestab üldplaanis ühiseid norme kõigile lastele;
- vajadusel individuaalse arenduskava koostamine.

Lasteaiaõpetajal peab lasteaias olema silma ka nende erivajadustega laste jaoks, mis avalduvad ainult ühise tegevuse käigus (keda ei võeta mängu, mis on kaaslaste eiramise põhjus-

taipamatus, agressiivsus, magamatus, nälg, mustus või jääb laps ise passiivseks) - vajadusel peetakse nõu lapsevanematega ja antakse nõu pöörduda lapsevanemal lapsega erialaspetsialisti poole.

Erivajadusega lapse koolieelse arengu toetamiseks on vajalik tihe ja usalduslik koostöö lapsevanematega, perearstiga, kohaliku omavalitsuse sotsiaal- ja lastekaitsetöötajaga.

10. KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA

Lapse jaoks on kodu kasvamise koht, talle jõudu, rahu, hellust ja armastust pakkuv paik. Iga ema ja isa tahavad, et nende laps kasvaks tubliks inimeseks. Lapsepõlve kogemusest kujuneb esimene pilt iseendast, oma suutlikkust maailma mõista ning toime tulla. Kodust sõltub, kui õnnelik, usaldav ja tasakaalukas laps on, kuidas ta suhtleb kaaslastega ning täiskasvanutega, kuidas tuleb toime uute olukordadega.

Lasteaed on koduse kasvatuses toetaja ja edasiarendaja ning tema töö edukus sõltub paljuski sellest, milline on lapsevanemate ja lasteaia õpetajate vastastikune üksteise mõistmine ja usaldus.

Kodu ja lasteaia koostöös arvestame lapsevanemate soove, ootusi ja koostöövormide eelistusi. Õpetaja on suhte looja lapsevanema ja lasteaia vahel. Kui õpetaja oskab arvestada pere ootusi, tunneb perekonna elukeskkonda, suhtub lastesse ja nende vanematesse lugupidavalt, kummutab see ka mõningad lapsevanemate negatiivsed eelarvamused lasteaia suhtes.

Peredega tehtavas koostöös eristame kolme suunda:

Vanemate nõustamine

lapsevanemaid huvitavatel teemadel vestlusringide korraldamine, kaasates eriala spetsialiste (arstid, psühholoogid, liiklusalaspetsialistid)

Perede ettevalmistamine lasteaeda tulekul

- tutvustav koosolek lapsevanemale enne lasteaeda tulekut, kus on võimalik lapsel ja lapsevanemal tutvuda rühma ja oma õpetajatega ja saada informatsiooni lasteaia päevarütmiga kohta
- küsitlusleht lapsevanemale lapse kohta käiva informatsiooni saamiseks

Perede kaasamine lasteaia ellu

- hoolekogusse kuulub igast rühmas üks lapsevanem

- lasteaia üldkoosolek
- ühisüritused (tähtpäevaüritused, näitused, talgud)
- avatud uste päevad
- teadetahvel (teated ürituste kohta, menüü, tänu avaldamine jne.)
- küsitluslehed
- lasteaia kodulehel olev info

Koostöö rühmas:

- rühmakoosolekud (2x aastas)
- teadetahvel (rühma nimekiri, päevakava, tegevuste plaan, kuulutused, vanematele tänukirjad)
ühisüritused (peod, talgud, näitused, heategevuslaadad, ekskursioonid)
- arenguestlus lapsevanematega lapse arengu kohta kevadel
- individuaalsed vestlused lapsevanematega
- ankeetküsitlused vanematele tagasiside saamiseks
- ajakirjandusest kogutud materjalide mapid kasvatusküsimustest
- lapsevanemate kaasamine rühma päevastesse tegevustesse, lastega koos mängimine, meisterdamine, lapsevanema põneva hobi tutvustamine lapsevanema poolt rühma lastele

11. ÕPPEKAVA MUUTMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Õppekava ei ole lõplik, ta on muudetav vastavalt õigusaktidest tulenevatele nõuetele, ühiskonnas toimuvale, looduse aastarütmile, lasteaia sisestele vajadustele. Õppekavasse tehakse täiendusi, järeldusi ja täpsustusi erinevates valdkondades, lapse arengu jälgimises ja hindamises ning töös erivajadustega lastega.

Soovime, et meie lasteais oleks jätkuvalt palju hellust ja nõudlikkust, naeru, nalja ja tõsidust, pillerkaaritamist ja vaikust, pinget ja puhkust, õhku ja valgust, vabadust ja korda... Siis kujunevad lastest arukad, elavad, teotahtelised ning muuski mõttes kenad inimesed.